

17. 06. 2019

nr RPW: 7626/2019 P
PREZES

Institutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

dr Jarosław Szarek

BIK-091-2(5)119

Warszawa, 12 czerwca 2019 r.

03980200191416
RPW/16876/2019 P
2019-06-17

Pan
Stanisław Gogacz
Senator RP
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu RP

Stanisław Gogacz

Podczas posiedzenia Komisji Ustawodawczej Senatu RP w dniu 7 maja br. omawiany był wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 stycznia 2019 r. (sygn. akt K 1/18) dotyczący ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Przedmiotem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego były zmiany wprowadzone ustawą z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i niektórych innych ustaw. Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodne z Konstytucją RP następujące określenia zawarte w przedmiotowej ustawie: „ukraińskich nacjonalistów” i „Małopolski Wschodniej”. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny nie zakwestionował podstawowej intencji wprowadzonych zmian, tj. włączenia do katalogu zbrodni popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości kolejnej pozycji, ani ustanowienia sankcji za ich negowanie.

Trybunał Konstytucyjny zalecił ustawodawcy podjęcie działań zmierzających do takiej modyfikacji redakcyjnej przedmiotowej ustawy, aby uzyskać jej zgodność z konstytucyjnymi standardami prawidłowej legislacji. Odpowiadając na prośbę członków Komisji o przedstawienie przez Instytut Pamięci Narodowej nowej redakcji zakwestionowanych przez Trybunał Konstytucyjny określił przekazując poniżej propozycję nowego zapisu stosownych fragmentów ustawy.

Art. 1 pkt 1 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu:

1/2

#MOJA NIEPODLEGŁA.

– zbrodni członków ukraińskich organizacji nacjonalistycznych, w tym OUN i UPA oraz ukraińskich formacji kolaborujących z Trzecią Rzeszą Niemiecką,

Art. 2a ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu:

Zbrodniami członków ukraińskich organizacji nacjonalistycznych, w tym OUN i UPA oraz ukraińskich formacji kolaborujących z Trzecią Rzeszą Niemiecką, w rozumieniu ustawy, są czyny popełnione przez te osoby w latach 1925–1950, polegające na stosowaniu przemocy, terroru lub innych form naruszania praw człowieka wobec jednostek lub grup ludności. Zbrodnią członków ukraińskich organizacji nacjonalistycznych, w tym OUN i UPA oraz ukraińskich formacji kolaborujących z Trzecią Rzeszą Niemiecką jest również udział w eksterminacji ludności żydowskiej oraz ludobójstwie na obywatelach II Rzeczypospolitej na terytorium II Rzeczypospolitej.

W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej zastąpienie terminu „ukraińscy nacjonaści” określeniem „członkowie ukraińskich organizacji nacjonalistycznych, w tym OUN i UPA” pozwoli na zachowanie zasady określoności przepisów prawa. Taka redakcja pozwala na jednoznaczne i bezsporne zdefiniowanie sprawców zbrodni będących przedmiotem działań Instytutu Pamięci Narodowej. Podobnie odstąpienie od wymieniających poszczególnych obszarów, na których dokonywano przedmiotowych zbrodni pozwoli uniknąć ryzyka pominięcia części miejsc, w których do tych zbrodni dochodziło. Jednocześnie odступujemy od niezdefiniowanego określenia „Małopolska Wschodnia” na rzecz pojemniejszego i jednoznacznego terminu „terytorium II Rzeczypospolitej”. Należy bowiem pamiętać, że we wpisanym do ustawy okresie 1925-1950 członkowie ukraińskich organizacji nacjonalistycznych dokonywali zbrodni na obszarach znacznie wykraczających poza Wołyń i „Małopolskę Wschodnią”, czego najlepszym dowodem było zamordowanie 15 czerwca 1934 r. w Warszawie ministra spraw wewnętrznych II RP Bronisława Pierackiego przez członka OUN Hryhorija Maciejkę.

Z raportu nauki
Juliusz Świątek

2/2

#Moja NIEPODLEGŁA.